ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1957

Vyhlásené: 28.11.1957 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

59

Vyhláška ministra zahraničných vecí

z 21. augusta 1957

o Dohode medzi vládou Československej republiky a vládou Nemeckej demokratickej republiky o spolupráci na poli sociálnej politiky so Záverečným protokolom

Dňa 11. septembra 1956 bola dojednaná Dohoda medzi vládou Československej republiky a vládou Nemeckej demokratickej republiky o spolupráci na poli sociálnej politiky so Záverečným protokolom. Vláda Dohodu so Záverečným protokolom schválila 4. januára 1957. Podľa svojho článku 18 Dohoda so Záverečným protokolom vstúpila v platnosť 16. januárom 1957 výmenou nót o jej schválení. České znenie Dohody so Záverečným protokolom sa vyhlasuje v Prílohe Zbierky zákonov.*)

David v. r.

DOHODA medzi vládou Československej republiky a vládou Nemeckej demokratickej republiky o spolupráci na poli sociálnej politiky

Vláda Československej republiky a vláda Nemeckej demokratickej republiky, vedené prianím upraviť vzájomný styk na poli sociálnej politiky v duchu priateľstva a spolupráce medzi Československou republikou a Nemeckou demokratickou republikou, rozhodli sa uzavrieť nasledujúcu Dohodu a vymenovali preto svojich splnomocnencov:

VLÁDA ČESKOSLOVENSKEJ REPUBLIKY

ministra zahraničných vecí

Václava Davida,

VLÁDA NEMECKEJ DEMOKRATICKEJ REPUBLIKY

námestníka predsedu vlády a ministra zahraničných vecí

dr. Lothara Bolza,

ktorí vymenivší si plnomocenstvá a zhľadavší ich v dobrej

a náležitej forme, sa dohodli na týchto ustanoveniach:

I. Všeobecné ustanovenia

Článok 1
Rozsah platnosti Dohody

(1) Obidve Zmluvné strany budú spolupracovať vo všetkých otázkach a na všetkých úsekoch sociálnej politiky. Táto spolupráca slúži k sociálnemu pokroku tak v obidvoch štátoch, ako i na poli medzinárodnom.

(2) K tomuto cieľu budú obidve Zmluvné strany podporovať na poli sociálnej politiky výmenu skúseností, všestranné vzájomné poznávanie, ako i spoluprácu medzi kompetentnými úradmi a inštitúciami, ako i odborovými a inými organizáciami.

(3) Obidve Zmluvné strany budú podporovať - prípadne i poskytovaním hmotných prostriedkov - vzájomné návštevy organizované úradmi a inštitúciami, ako i odborovými a inými organizáciami na poli sociálnej politiky.

(4) Obidve Zmluvné strany budú vzájomne podporovať zotavnú starostlivosť o deti, o mladistvých a o pracujúcich, vykonávanú štátom, ako i odborovými alebo inými organizáciami. Podrobnosti budú určené dohodou kompetentných ústredných orgánov obidvoch štátov.

(5) Obidve Zmluvné strany sa zaväzujú spolupracovať na poli sociálnej politiky, najmä pri pátraní po nezvestných, pri obstarávaní dokladov a podávaní zpráv, pri riešení jednotlivých otázok z oblasti osobných a rodinných pomerov.

(6) Táto Dohoda upravuje aj vzťahy medzi obidvoma Zmluvnými stranami na poli sociálneho poistenia v týchto odvetviach:

a) dôchodkové poistenie,

b) úrazové poistenie,

c) nemocenské poistenie,

d) rodinné prídavky.

Pokiaľ z tejto Dohody nevyplýva inak, vzťahujú sa jej ustanovenia o sociálnom poistení (dôchodkovom a úrazovom poistení) aj na verejné penzijné a úrazové zaopatrenie nahradzujúce sociálne poistenie. To isté platí i pre penzijné nadlepšenie (dôchodkové pripoistenie) upravené osobitnými predpismi alebo zaručené zmluvne v súvislosti s pracovným (služobným) pomerom.

Článok 2
Zásada rovnakého posudzovania

(1) Občania jedného štátu, zamestnaní na území druhého štátu, ako aj ich rodinní príslušníci budú posudzovaní z hľadiska pracovnoprávnych predpisov, ako i z hľadiska právnych predpisov o sociálnom poistení, a to najmä pri poskytovaní dávok, rovnako ako vlastní štátni občania, pokiaľ sa touto Dohodou neustanovuje inak. Majú aj práva a povinnosti ako vlastní štátni občania.

(2) Rovnaká úprava platí obdobne i pre občanov jedného štátu, ktorí sa prechodne zdržujú na území druhého štátu alebo žijú v druhom štáte a potrebujú sociálnu pomoc.

II. Sociálne poistenie

Článok 3
Vykonávanie poistenia

(1) Pri vykonávaní sociálneho poistenia sa použijú - s výnimkou poskytovania dávok - právne predpisy toho štátu, na území ktorého sa vykonáva zamestnanie (činnosť) rozhodné pre poistenie (ďalej len „štát pracoviska"), pokiaľ sa v tejto Dohode neustanovuje inak.

(2) Podľa právnych predpisov štátu pracoviska sa posudzuje najmä poistná a príspevková povinnosť, začiatok a zánik poistenia, ako i náhradné doby.

(3) Pre vykonávanie poistenia sú príslušné orgány štátu pracoviska.

Článok 4
Poskytovanie dávok sociálneho poistenia (dôchodkového a úrazového poistenia)

(1) Dôchodky i ostatné dávky dôchodkového a úrazového poistenia poskytne podľa svojich právnych predpisov nositeľ poistenia štátu, na území ktorého poistenec alebo oprávnený rodinný príslušník má svoje bydlisko v čase vzniku nároku (ďalej len „štát bydliska"). Pritom tento nositeľ poistenia prihliadne k dobám poistenia (zamestnania) získaným tak vo vlastnom štáte, ako v druhom štáte. To platí obdobne i pre poskytovanie dôchodkov z verejného penzijného a úrazového zaopatrenia nahradzujúceho
sociálne poistenie.

(2) Ak presídli dôchodca do druhého štátu, zastaví sa výplata dôchodku dňom presídlenia. To platí i pre dôchodky z verejného penzijného a úrazového zaopatrenia nahradzujúceho sociálne poistenie, ako i pre príplatky k dôchodkom z penzijného nadlepšenia (dôchodkového pripoistenia), upraveného osobitnými právnymi predpismi alebo zaručeného zmluvne v súvislosti s pracovným (služobným) pomerom.

(3) Nositeľ poistenia štátu, na územie ktorého dôchodca presídlil, poskytne presídlenému dôchodcovi dôchodok podľa vlastných právnych predpisov; ustanovenie odseku 1 vety druhej tohto článku platí obdobne. Nároky na dávky dôchodkového poistenia sa v týchto prípadoch pokladajú vždy za zachované. Ak sa vráti dôchodca, obnoví nositeľ poistenia pôvodného štátu odo dňa návratu dôchodcu výplatu dôchodku (penzie, príplatku k dôchodku), zastavenú podľa odseku 2 tohto článku.

(4) Ustanovenia odseku 3 vety prvej a druhej tohto článku platia obdobne, ak presídli poistenec alebo oprávnený rodinný príslušník do druhého štátu po vzniku nároku na dávku, avšak pred priznaním dávky.

(5) Pre rozhodovanie o nároku na dávku sú príslušné orgány štátu bydliska.

(6) Ak presídli dôchodca alebo poistenec alebo oprávnený rodinný príslušník do tretieho štátu, platí pre výplatu dôchodku právny predpis štátu, ktorého je občanom.

Článok 5

Poskytovanie dávok sociálneho poistenia (nemocenského poistenia a rodinných prídavkov)

(1) Peňažné dávky nemocenského poistenia a rodinné prídavky poskytuje podľa vlastných právnych predpisov nositeľ poistenia štátu bydliska. Pritom prihliadne aj k dobe poistenia (zamestnania) získanej na území druhého štátu.

(2) Ak presídli do druhého štátu poistenec, ktorý má v čase svojho presídlenia nárok na peňažné dávky nemocenského poistenia, zastaví sa výplata týchto dávok dňom presídlenia. To isté platí obdobne, ak presídli dieťa, na ktoré bol nárok na rodinné prídavky. Nositeľ poistenia druhého štátu poskytne v tomto prípade peňažné dávky a rodinné prídavky podľa vlastných právnych predpisov s prihliadnutím k dobe poistenia (zamestnania) získanej v prvom štáte.

(3) Vecné dávky nemocenského poistenia poskytne nositeľ poistenia štátu, na území ktorého sa zdržuje poistenec alebo oprávnený rodinný príslušník. Podrobnosti, najmä pokiaľ ide o rozsah poskytovaných dávok, určia dohodou kompetentné ústredné orgány obidvoch štátov.

(4) Peňažné a vecné dávky nemocenského poistenia, ako i rodinné prídavky, poskytne osobám, ktoré dostávajú dôchodok podľa tejto Dohody, podľa vlastných právnych predpisov nositeľ poistenia štátu, v ktorom je dôchodok vyplácaný. Ak sa zdržujú tieto osoby alebo ich rodinní príslušníci v druhom štáte, platí obdobne ustanovenie odseku 3 tohto článku.

(5) Osobám, ktoré bývajú v pohraničnom území jedného štátu a ktoré pracujú v pohraničnom území druhého štátu, poskytne peňažné dávky nemocenského poistenia ako i rodinné prídavky nositeľ poistenia štátu pracoviska.

Článok 6

Osobitné ustanovenia pre niektoré skupiny zamestnancov

(1) Pre sociálne poistenie zamestnancov diplomatických a konzulárnych zastupiteľských úradov a iných úradov a orgánov jednej Zmluvnej strany, ktoré majú svoje sídlo v druhom štáte, budú platiť právne predpisy vysielajúceho štátu, ak sú títo zamestnanci štátnymi občanmi tohto štátu. To isté platí pre poistenie osôb zamestnaných u pracovníkov vymenovaných úradov a orgánov, pokiaľ sú štátnymi občanmi vysielajúceho štátu.

(2) Pre poistenie

a) zamestnancov podnikov verejnej dopravy pozemnej, leteckej a riečnej jedného štátu, ktorí sú vysielaní na prechodný alebo trvalý výkon zamestnania do druhého štátu (na prípojných tratiach, priebežných tratiach, v prístavoch, na plavidlách, na letištiach a pod.),

b) zamestnancov, vysielaných iným podnikom, než je uvedené pod písmenom a), ktorý má sídlo na území jedného štátu, na prechodný výkon zamestnania na územie druhého štátu budú platiť právne predpisy toho štátu, v ktorom má svoje sídlo správa podniku, ktorej títo zamestnanci podliehajú v osobných veciach (ďalej len „štát vysielajúci").

(3) V prípadoch uvedených v tomto článku sú príslušné pre vykonávanie poistenia včítane poskytovania dávok orgány štátu vysielajúceho s výnimkou poskytovania vecných dávok nemocenského poistenia zamestnancom uvedeným v odseku 2 tohto článku, pre ktorých platí ustanovenie článku 5 odseku 3 tejto Dohody.

Článok 7
Vylúčenie vzájomných úhrad

Nositeľovi poistenia, ktorý poskytne dávky podľa tejto Dohody, nenáleží za ne žiadna náhrada od nositeľa poistenia druhého štátu. To isté platí i v prípadoch, keď niektorý nositeľ poistenia poskytne podľa vlastných právnych predpisov preddavky na dávky.

Článok 8
Vykonávacie predpisy

(1) V obidvoch štátoch môžu byť vydané predpisy na vykonávanie časti II tejto Dohody, najmä o výpočte dôchodku. Takéto predpisy budú vždy oznámené kompetentným ústredným orgánom druhého štátu.

(2) Ústredné orgány obidvoch Zmluvných strán si budú navzájom bezodkladne oznamovať zmeny vo svojom zákonodarstve v odbore sociálneho poistenia.

III. Sociálna starostlivosť

Článok 9
Pomoc nepoisteným osobám a starostlivosť o ne

(1) Štátnym občanom jedného štátu zdržujúcim sa na území druhého štátu, ktorí nemajú nárok z vlastného poistenia alebo ako rodinní príslušníci poistenca, poskytne štát miesta pobytu nevyhnutnú pomoc a starostlivosť, ak ju budú potrebovať, a to v rovnakom rozsahu a za rovnakých podmienok ako svojim vlastným občanom.

(2) Za vzniknuté výdavky sa neposkytuje náhrada.

(3) Ustanovením odseku 2 tohto článku nie je dotknutá možnosť požadovať náhradu od osoby, ktorej bola pomoc alebo starostlivosť poskytnutá, alebo od príslušníkov rodiny povinných takú osobu vyživovať.

(4) Starostlivosť a pomoc bude v prípade potreby poskytnutá aj štátnym občanom druhého štátu, ktorí dostávajú dôchodok.

(5) Ústredné orgány obidvoch Zmluvných strán si budú navzájom bezodkladne oznamovať zmeny vo svojom zákonodarstve v odbore sociálnej starostlivosti.

IV. Spoločné ustanovenia

Článok 10
Vzájomná právna pomoc

(1) Nositelia poistenia, ako aj úrady a iné orgány zúčastnené na vykonávaní sociálnej politiky v obidvoch štátoch si poskytnú navzájom právnu pomoc v rovnakom rozsahu ako pri vykonávaní sociálnej politiky vo vlastnom štáte. Nositelia poistenia jedného štátu sú povinní poskytnúť nositeľom poistenia druhého štátu potrebné informácie o okolnostiach rozhodných pre poskytovanie dávok a sú povinní urobiť potrebné opatrenia za účelom zistenia týchto okolností.

(2) Styk nositeľov poistenia ako aj úradov a iných orgánov obidvoch štátov pri vykonávaní tejto Dohody sa vykonáva priamo.

Článok 11
Používanie úradného jazyka druhého štátu

Žiadosti, iné podania a opravné prostriedky občanov jedného štátu vo veciach sociálneho poistenia a sociálnej starostlivosti, ktoré budú podané u nositeľov poistenia ako aj na úradoch a iných orgánoch druhého štátu, nebudú odmietané len preto, že boli spísané v úradnom jazyku vlastného štátu.

Článok 12
Zachovanie lehôt v konaní

Žiadosti, iné podania a opravné prostriedky, ktoré musia byť podané v určitej lehote úradom, nositeľom poistenia alebo iným orgánom jedného štátu sa považujú za podané včas, ak došli v predpísanej lehote nositeľovi poistenia, úradu alebo inému orgánu druhého štátu. V týchto prípadoch treba podanie bezodkladne odoslať kompetentnému miestu.

Článok 13
Zastupovanie štátnych občanov druhého štátu

Konzulom každej z obidvoch Zmluvných strán prislúcha právo konať osobne alebo osobou, ktorú na to splnomocnia, v mene občanov svojho štátu vo všetkých veciach, ktoré sa spravujú podľa tejto Dohody a zastupovať občanov svojho štátu pred nositeľmi poistenia, úradmi a inými orgánmi druhého štátu.

Článok 14
Ústredné orgány vykonávajúce túto Dohodu

(1) Túto Dohodu budú vykonávať v obidvoch štátoch ústredné orgány kompetentné podľa vnútroštátnych právnych predpisov. Tieto ústredné orgány budú v trvalom a priamom styku a podľa potreby budú uskutočňované schôdzky ich predstaviteľov za účelom prejednania otázok súvisiacich s vykonávaním Dohody a za účelom organizovania vzájomnej výmeny skúseností na poli sociálnej politiky.

(2) Obidve Zmluvné strany si ihneď po nadobudnutí účinnosti tejto Dohody oznámia, ktoré ústredné orgány sú kompetentné na vykonávanie Dohody a budú si bezodkladne oznamovať všetky zmeny, ktoré v budúcnosti v tom smere nastanú.

Článok 15
Spolupráca s odborovými organizáciami

Obidve Zmluvné strany budú Dohodu vykonávať v úzkej spolupráci s odborovými organizáciami.

Článok 16
Dodatkové dohody

Ak nastanú pri vykonávaní tejto Dohody pochybnosti v dôsledku nepredvídaných okolností alebo zmien právnych predpisov alebo ak dôjde pri jej vykonávaní k rozdielnym názorom na jej výklad, dohodnú sa kompetentné ústredné orgány obidvoch Zmluvných strán o spôsobe použitia ustanovení tejto Dohody.

V. Prechodné a záverečné ustanovenia

Článok 17
Spätná účinnosť

(1) Pri poskytovaní dávok zo sociálneho poistenia podľa tejto Dohody prihliadne nositeľ poistenia k dobám poistenia (zamestnania), ktoré boli získané predo dňom začiatku jej účinnosti ako v jednom, tak i v druhom štáte.

(2) Ustanovenia tejto Dohody platia i pre prípady, v ktorých nárok na dávku z dôchodkového alebo úrazového poistenia vznikol pred začiatkom jej účinnosti.

Článok 18
Záverečné ustanovenia

(1) Táto Dohoda vyžaduje schválenie podľa príslušných vnútroštátnych predpisov obidvoch Zmluvných strán a vstúpi v platnosť výmenou nót o jej schválení.

(2) Táto Dohoda sa uzaviera na dobu piatich rokov. Jej platnosť sa predlžuje vždy na ďalších päť rokov, ak ju žiadna z obidvoch Zmluvných strán nevypovie aspoň šesť mesiacov pred uplynutím doby platnosti.

(3) Ak dôjde k výpovedi tejto Dohody, budú nositelia poistenia posudzovať dôchodky, ktoré priznali na základe tejto Dohody až do dňa skončenia jej platnosti, i naďalej rovnako ako dôchodky priznané podľa vlastných právnych predpisov. Nároky, ktoré podľa ustanovení tejto Dohody boli zachované, nezaniknú jej výpoveďou. Ďalšie zachovanie týchto nárokov po zániku platnosti tejto Dohody sa spravuje vnútroštátnymi právnymi predpismi.

Táto Dohoda bola spísaná v Prahe 11. septembra 1956 vo dvoch vyhotoveniach, každé v jazyku českom a nemeckom, pričom obidve znenia majú rovnakú platnosť.

Na dôkaz toho splnomocnenci na to určení podpísali túto Dohodu a ju opatrili svojimi pečiatkami.

Za vládu

ČESKOSLOVENSKEJ REPUBLIKY

Václav David v. r.

Za vládu

NEMECKEJ DEMOKRATICKEJ REPUBLIKY

Dr. Lothar Bolz v. r.

Záverečný protokol k Dohode medzi vládou Československej republiky a vládou Nemeckej demokratickej republiky o spolupráci na poli sociálnej politiky

K Dohode medzi vládou Československej republiky a vládou Nemeckej demokratickej republiky o spolupráci na poli sociálnej politiky bol dohodnutý tento Záverečný protokol:

I

K článku 1 odsekom 2 a 3:

Výmena skúseností a všestranné vzájomné poznávanie na poli sociálnej politiky budú uskutočňované najmä:

a) organizovaním výmeny odborných kníh, časopisov a iných publikácií medzi kompetentnými úradmi, odborovými a inými organizáciami obidvoch štátov;

b) výmenou právnych predpisov, štatistického a iného materiálu;

c) publikáciami o rozvoji a výsledkoch sociálnej politiky druhej Zmluvnej strany, sústavným uverejňovaním závažných zákonodarných a správnych opatrení v odbornej a dennej tlači;

d) vzájomnými návštevami odborníkov v odbore sociálnej politiky (sociálne poistenie, domovy dôchodcov a ošetrovacie ústavy, pracovná rehabilitácia osôb so zmenenou pracovnou schopnosťou a iné).

K článku 1 odseku 4:

Zmluvné strany budú využívať výmenné akcie zotavnej starostlivosti k sústavnému zbližovaniu a posilňovaniu priateľských vzťahov svojich národov.

II

K článku 2 odseku 1:

Pracovnoprávnymi predpismi sa rozumejú: predpisy o pracovnej zmluve, o pracovnom čase a dovolenke, o mzdách a platoch, o ochrane a bezpečnosti práce, o ochrane mladistvých, o ochrane matiek a detí, o postavení žien pri práci a o starostlivosti o osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou.

III

K článkom 4 a 5:

O presídlenie, prípadne o návrat oprávnenej osoby do druhého štátu ide vtedy, ak oprávnená osoba presídli do tohto štátu natrvalo so súhlasom obidvoch Zmluvných strán. To platí obdobne i pre prípady presídlenia pred účinnosťou Dohody. V týchto prípadoch platí domnienka, že súhlas bol daný, pokiaľ z okolností nevyplýva opak.

IV

K článku 10 odseku 1:

Evidenčné a spisové podklady potrebné pre poskytovanie dôchodkov podľa tejto Dohody budú odovzdávané na vyžiadanie kompetentným nositeľom poistenia druhého štátu.

K článku 10 odseku 2:

Priamy styk sa uskutočňuje prostredníctvom ústredných orgánov, prípadne kompetentných krajských orgánov.

V

K článku 17 odseku 2:

Dôchodky budú vyplácané na žiadosť. Ak bola žiadosť podaná už pred účinnosťou Dohody, určí sa začiatok výplaty podľa vnútroštátnych právnych predpisov. Ak dôchodok bol priznaný a vyplácaný už pred účinnosťou Dohody nositeľom poistenia kompetentným podľa Dohody, ostane pri tomto opatrení. Ustanovenie článku 7 Dohody, podľa ktorého nedochádza k vzájomnej úhrade dávok, platí i v týchto prípadoch.

VI

Ustanovenia Dohody neplatia pre penzie a dary z milosti, pre čestné penzie ako i pre zaopatrenie obetí vojny. Ustanovenia Dohody taktiež neplatia pre poskytovanie naturálnych požitkov.

Tento Záverečný protokol tvorí nedielnu súčasť Dohody medzi vládou Československej republiky a vládou Nemeckej demokratickej republiky o spolupráci na poli sociálnej politiky.

Spísané v Prahe 11. septembra 1956 vo dvoch vyhotoveniach, každé v jazyku českom a nemeckom, pričom obidve znenia majú rovnakú platnosť.

Za vládu

ČESKOSLOVENSKEJ REPUBLIKY

Václav David v. r.

Za vládu

NEMECKEJ DEMOKRATICKEJ REPUBLIKY

Dr. Lothar Bolz v. r.

*) Tu sa vyhlasuje slovenské znenie v Prílohe Zbierky zákonov na str. 17.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.